

На основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10—исправка, 14/16, 95/18 - др. закон и 71/21), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), а по захтеву Општине Бела Паланка, Одељења за урбанизам, грађевинарство и имовинско-правне и стамбено-комуналне послове, за издавање услова заштите природе за израду измена и допуна Уређајне основе села Моклиште, Завод за заштиту природе Србије, 8.6.2026. године, под 03 Бр. 021-1287/5 доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

1. Простор за који се планира израда измена и допуна Уређајне основе села Моклиште која се раду у складу са Одлуком о изради измена и допуна уређајне основе села Моклиште („Службени лист града Ниша”, број 6/26), не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, у складу са Законом о заштити природе.
2. Предметно подручје се налази у обухвату еколошки значајног подручја „Сићевачка клисура” еколошке мреже Републике Србије, у складу са Прилогом 1. Уредбе о еколошкој мрежи.
3. На простори за који се ради измена и допуна уређајне основе села Моклиште, се налазе станишта строго заштићених дивљих врста: камењарка (*Alectoris graeca*), сури орао (*Aquila chrysaetos*), буљина (*Bubo bubo*), риђи мишар (*Buteo rufinus*), легањ (*Caprimulgus europaeus*), змијар (*Circaetus gallicus*), виноградска стрнадица (*Emberiza hortulana*), сиви соко (*Falco peregrinus*), руси сврачак (*Lanius collurio*), шумска пева (*Lullula arborea*), осичар (*Pernis apivorus*) и пиргаста грмуша (*Sylvia nisoria*), према Прилогу 1. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16).
4. На делу предметног подручја (карта у прилогу) присутне су суве карбонатне ливаде и камењари (6210), у складу са Прилогом 2. Правилника о критеријумима за издавање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/10).

Сходно тач. 1., 2., 3. и 4. издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Предвидети забрану радова и активности који могу нарушити приоритетно станиште – суве карбонатне ливаде и камењаре (тип 6210) на локацији означеној на приложеној карти (Прилог: карта 1 и карта 2):
 - равнање и преоравање терена,
 - третирање хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и убијање инсеката,
 - уношење инвазивних врста;
- 2) Предвидети забрану уклањање вегетације у периоду размножавања строго заштићених птица, односно у периоду од марта до јула;

- 3) Очувати и унапредити постојеће природне и полуприродне целине;
- 4) У границама уређајне основе очувати шумске екосистеме, високо зеленило и вредније примераке дендрофлоре (појединачна стабла и/или групе стабала), комплексе ливада и пашњака, живице, међе, као и вегетацију поред путева чија структура и намена подржава функције копнених еколошких коридора. Уколико предметни радови изискују евентуалну сечу стабала, предвидети обавезу прибављања сагласности и дозволе од стране надлежне шумске управе ПД „Србијашуме” д.о.о.;
- 5) На простору на којем се предвиђа уклањање шумске вегетације предвидети прибављање претходне сагласности и дозволе Привредног друштва „Србијашуме” д.о.о.:
 - компензацијске мере у складу са решењем које доноси Министарство на предлог Завода за заштиту природе Србије на основу члана 12. Закона о заштити природе и у складу са Правилником о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10);
 - евидентирање и картографски приказ свих површина на којима је дошло до уклањања шумске вегетације, уз достављање података о површини, типу шуме и количини уклоњене дрвне масе;
- 6) Прописати обавезу да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошко или минералогско - петролошко објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно члану 99. Закона о заштити природе, извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- 7) Предвидети обавезу максималног коришћења постојеће мреже саобраћајница, уз избегавање отварања нових путева за привремено коришћење, како би се спречила фрагментација простора и уништавање шумских и нешумских типова станишта;
- 8) Предвидети да све инсталације морају бити уземљене, обезбеђене и одговарајуће изоловане како би се спречило, односно свело на најмању могућу меру страдање дивљих врста;
- 9) Уређајном основном предвидети мере заштите које ће минимизирати утицај пратећих објекта соларне електране на птице:
 - обавезати на постављање дивергера односно одговарајућих маркера за уочавање жица проводника у циљу спречавања колизије птица са проводницима далековода;
 - обавезати на постављање одговарајућих типова изолатора или додатних мера у виду изолаторских поклопаца, како би се спречило страдање птица и прављење „кратких спојева” на местима спојева жица далековода. Ове мере спровести у складу са Препоруком бр. 110 (2004) стручног савета Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта за смањење штетних ефеката који имају објекти за пренос електричне енергије који се налазе изнад земље (електроводови) на птице;
 - уколико након изградње далековода дође до гнезђења птица на стубовима, предвидети постављање платформи за њихово гнезђење, у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије;
- 10) Сви пратећи објекти (трафостанице, управне зграде и др.) морају бити пројектовани тако да својим габаритима, материјалима и бојама буду визуелно усклађени са окружењем;

- 11) Предвидети минимално осветљење пратећих објеката соларне електране при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу. Пожељно је да расвета не буде стално укључена, него да се укључује по потреби;
 - 12) Уређајном основом предвидети да се, у циљу ублажавања визуелног утицаја на простор, смањења прашине и буке, заштите микроклиме и подстицања биодиверзитета, спроведе планирано озелењавање и садња ниског растиња по ободу соларне електране, око трансформаторске станице и пратећих објеката, усклађеним са техничким и безбедносним условима;
 - 13) Утврдити обавезу санације или рекултивације свих деградираних површина. Хумусни слој земљишта депоновати засебно како би био искоришћен за санацију терена након завршетка радова. Предвидети озелењавање предметног простора употребом аутохтоних врста.
5. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 6. Пре усвајања уређајне основе потребно је од Завода за заштиту природе Србије прибавити мишљење о испуњености услова из овог решења.
 7. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске документације, потребно је поднети нови захтев.
 8. Врста радова обавезује носиоца уређајне основе на покретање поступка одлучивања о спровођењу поступка стратешке процене, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/24). Уколико надлежни орган донесе одлуку о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину предметне основе, иста треба бити израђена у складу са условима заштите природе из овог решења.
 9. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
 10. Подносилац захтева је ослобођен плаћања Таксе за подношење захтева за издавање услова заштите природе и Таксе за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе на основу Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-исправка, 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 93/12, 65/13-др.закон, 83/15, 112/15, 113/17, 3/18-исправка, 95/18, 86/19, 90/19-исправка, 144/20, 138/22, 92/23 и Усклађеним динарским износима из Тарифе републичких административних такси 55/25) – Тарифни број 186а; Напомена - став 4. тачка 2).

Образложење

Заводу за заштиту природе Србије обратила се захтевом, 03 Бр. 021-1287/1 од 30.3.2026. године и допуном документације од 13.5.2026. године, Општина Бела Паланка, Одељење за урбанизам, грађевинарство и имовинско-правне и стамбено-комуналне послове, ул. Карађорђева бр. 28, Бела Паланка, за издавање услова заштите природе за израду измена и допуна Уређајне основе села Моклиште.

Уз захтев је достављен Одлука о изради измена и допуна уређајне основе села Моклиште, Уређајна основа села Моклиште и графички прилог обухвата измена и допуна.

Измена и допуна уређајне основе села Моклиште се ради на основу Одлуке о изради измена и допуна уређајне основе села Моклиште, а у складу са Просторним

планом општине Бела Паланка („Службени лист Града Ниша”, бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).

Визија и дугорочни циљ развоја планског подручја представља стварање планског основа за изградњу пратећих садржаја за соларну електрану „Соларни парк” у КО Моклиште, односно стварање услова за реализацију планираних садржаја, као и повезивање и интеграцију предметног простора у шире окружење и одрживи развој планског подручја у складу са развојним потенцијалима. Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на еколошком развоју општине Бела Паланка, уз повећање учешћа обновљивих извора енергије према расположивим капацитетима и у складу са важећим стандардима у енергетском сектору, а уз поштовање принципа одрживости.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђено је да се простор за који се планира израда измена и допуна Уређајне основе села Моклиште, не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Предметни простор се налази у обухвату еколошки значајног подручја „Сићевачка клисура” еколошке мреже Републике Србије у складу са Прилогом 1. Уредбе о еколошкој мрежи, као подручје од међународног и националног значаја за птице „ІВА – „Сићевачка клисура ”.

Предметни простор се налазе у обухвату међународно значајног подручја за птице под називом „Сићевачка клисура”, верификованог 2019. године од стране међународне организације за заштиту птица и њихових станишта – BirdLifeInternational. Такође, предметне парцеле се налазе у границама потенцијалног Подручја посебне заштите (proposed Special Protection Area, pSPA) дивљих врста птица под називом „Сићевачка клисура” еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописом Европске Уније - Директивом о очувању дивљих птица (Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds). Ово подручје је идентификовано у складу са обавезама Републике Србије у процесу приступања Европској унији и оно значајно доприноси одржавању или обнављању у повољном статусу заштите природних станишних типова и/или врста, и доприноси кохерентности европске еколошке мреже Натура 2000. Горе наведена подручја су идентификована због очувања станишта строго заштићених дивљих врста птица: камењарка (*Alectoris graeca*), сури орао (*Aquila chrysaetos*), буљина (*Bubo bubo*), риђи мишар (*Buteo rufinus*), легањ (*Caprimulgus europaeus*), змијар (*Circaetus gallicus*), виноградска стрнадица (*Emberiza hortulana*), сиви соко (*Falco peregrinus*), руси сврачак (*Lanius collurio*), шумска шева (*Lullula arborea*), осичар (*Pernis apivorus*) и пиргаста грмуша (*Sylvia nisoria*).

На предметном простору евидентирано је станиште типа 6210 – полу-природне суве карбонатне травне заједнице и пашњаци са фацијесима жбуњака (*Festuco-Brometalia*) (важна станишта орхидеја), које представља приоритетан тип станишта за заштиту у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и

добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима.

Заштита врста спроводи се на основу чл. 71. до 81. Закона о заштити природе и чланом 4. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива којим се заштита строго заштићених дивљих врста спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта.

Из свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије.

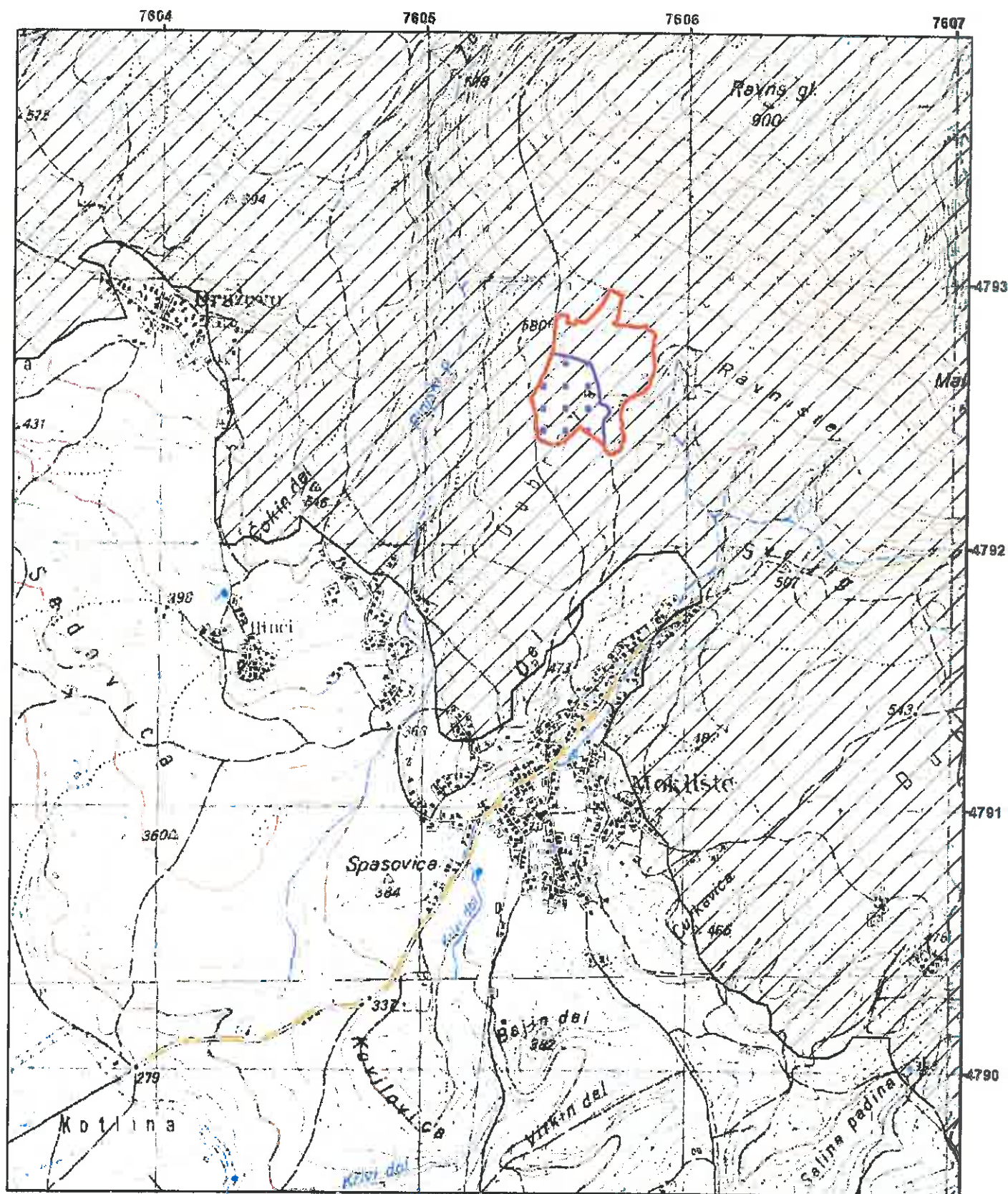
Прилог:

- Карта 1: Положај обухвата измена и допуна Уређајне основе села Моклиште у општини Бела Паланка (1:20 000) – топографски снимак
- Карта 2: Положај обухвата измена и допуна Уређајне основе села Моклиште у општини Бела Паланка (1:3 000) – сателитски снимак

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви х 2

ПОЛОЖАЈ ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА УРЕЂАЈНЕ ОСНОВЕ СЕЛА МОКЛИШТЕ
У ОПШТИНИ БЕЛА ПАЛАНКА
20 000

Легенда:

- Обухват измена и допуна
- Еколошки значајно подручје
- Натура 2000 подручје

Станиште-суве карбонатне ливаде и камењари

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
INSTITUTE FOR NATURE CONSERVATION OF SERBIA

Нил. 2026.

ПОЛОЖАЈ ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА УРЕЂАЈНЕ ОСНОВЕ СЕЛА МОКЛИШТЕ
У ОПШТИНИ БЕЛА ПАЛАНКА

1 : 3 000

Легенда:

Обухват измена и допуна

Станиште-суве карбонантне ливаде и камењари

